

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: Markéta Skopcová
Téma: Péče řádného hospodáře a důsledky jejího porušení
Rozsah práce: 205 971 znaků
Datum odevzdání práce: 10. 3. 2020, dne 6. 4. 2020 odevzdána errata v rozsahu 32 stran

1. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Povinnost postupovat s péčí řádného hospodáře je tématem, o kterém bylo již hodně napsáno, kde však přesto (nebo právě proto) zůstává mnoho nejasností a sporných otázek. Přitom je vyjasnění této problematiky mimořádně významné pro praxi. Diplomantkou zvolené téma proto považuji za velmi aktuální. Jak bylo uvedeno výše, jedná se o problematiku, kterému se věnuje velký objem literatury, a to jak tuzemské, tak zahraniční, což ovšem práci se zdroji ztěžuje. Diplomantka byla postavena před nelehký úkol, a to zvolit relevantní zdroje pro zpracování práce, aniž by se v záplavě literatury ztratila.

2. Formální a systematické členění práce

Předložená práce se sestává z šesti částí doplněných úvodem a závěrem.

První část práce se velmi stručně (necelá 1,5 strana) věnuje fiduciárním povinnostem. Diplomantka zde poukazuje na problém zastoupení a povinnost jednat s péčí řádného hospodáře uvádí jako jeden z nástrojů, které mají tento problém řešit.

Druhá část pojednává o historii povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře. Diplomantka shrnuje vývoj úpravy od všeobecného zákoníku občanského k obchodnímu zákoníku. Velká pozornost je věnována tradičnímu sporu o pojem odborné a náležité péče.

Třetí část se věnuje povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře v aktuální úpravě. Nejdříve vymezuje povinnost loajality (v této souvislosti se mj. zabývá i zájmem společnosti). Následně se práce zaměřuje na povinnost náležité péče, kdy se soustředí na určení kritérií, jak se posuzuje.

Čtvrtá část je označena Pokyny do obchodního vedení. Tato část se omezuje převážně na shrnutí závěrů doktríny a není tak zřejmé, proč se stala součástí práce.

Pátá část rozebírá pravidlo podnikatelského úsudku. Ve srovnání s ostatními částmi je tato část mimořádně podrobná a obsahuje i delší exkursy do zahraničních úprav.

Šestá část se zaměřuje na důsledky porušení povinnosti péče řádného hospodáře. Diplomantka se přitom (zcela správně) soustředí na povinnost k náhradě újmy; součástí této části je i stručné pojednání o ručení a žalobě na doplnění pasiv.

Práce je zakončena závěrem, kde diplomantka shrnuje svá zjištění.

Členění práce odpovídá záměru diplomantky, ovšem ten byl podle mého názoru příliš ambiciózní (viz níže). Některé části bylo možné vynechat (zejm. pokyny do obchodního vedení, problematiku delegace) a soustředit se na ostatní aspekty zvoleného tématu.

3. Vyjádření k práci

Předložená diplomová práce nabízí přehledné zpracování tématu. Ocenit je třeba zejm. rozsah literatury a judikatury, který byl využit ke zpracování předložené diplomové práce. Vhodně zvolené jsou rovněž exkursy do zahraničních úprav.

Za největší nedostatek diplomové práce považuji snahu pojednat o všech aspektech (a souvisejících skutečnostech) povinnosti postupovat s péčí řádného hospodáře. Snaha zahrnout do práce veškerou materii vede k tomu, že pojednání často není dostatečně hluboké, ale spíše se soustředí na obecně

známé skutečnosti, příp. shrnuje závěry literatury (v tomto duchu je např. sepsána čtvrtá část věnovaná pokynům do obchodního vedení). Není přitom nutné (a v rozsahu diplomové práce ani možné), aby diplomová práce zachytila veškeré souvislosti povinnosti postupovat s péčí řádného hospodáře. Například téma pokynů do obchodního vedení či pravidla podnikatelského úsudku jsou způsobilá stát se samostatným tématem diplomové práce, stejně tak povinnost k náhradě újmy. Jejich zpracování v rámci jediné práce však nutně ubralo možnost hlubší analýzy ostatních částí práce, což je škoda, neboť diplomantka v práci opakovaně prokázala, že umí dobře identifikovat sporné momenty a nabídnout řešení.

Rovněž je třeba vytknout (a zřejmě i to souvisí s příliš ambiciózním cílem práce), že diplomantka přijímá závěry, aniž by je dostatečně odůvodnila. Na s. 10 např. diplomantka bez dalšího uvádí, že standard jednání nelze mezi stranami smluvně vyloučit, ale je možné ho modifikovat (s. 10, viz níže otázky k obhajobě).

Přes výše uvedené nedostatky je třeba uvést, že předložená práce je poctivě zpracovaným dílem, které naplňuje požadavky kladené na diplomové práce a pro jehož vytvoření diplomantka nastudovala velké množství literatury a judikatury, a to jak tuzemské, tak zahraniční. Zvláště ocenit je třeba důkladné zapracování aktuálních rozhodnutí českých soudů.

4. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem práce je popsat péčí řádného hospodáře, problematiku vyžádaných pokynů do obchodního vedení, pravidlo podnikatelského úsudku a vybrané důsledky, které může mít porušení péče řádného hospodáře za následek (s. 1). Jedná se tedy o cíl velmi ambiciózní, které se diplomantce podařilo dosáhnout zčásti, neboť ne vždy jí formát diplomové práce dovolil jít do patřičné hloubky.
Samostatnost při zpracování tématu	Není důvod pochybovat o tom, že by diplomantka svou práci nezpracovala samostatně.
Logická stavba práce	Podle mého názoru byly některé části do práce přidány nadbytečně (viz výše).
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů, citace)	Diplomantka při zpracování práce využila dostupných tuzemských zdrojů a čerpala notně i ze zdrojů zahraniční provenience. Diplomantka důsledně zohledňuje závěry judikatury, a to včetně nejaktuálnějších rozhodnutí. Citace jsou provedeny důsledně způsobem pro vědecké práce obvyklým. Jen odkaz na „Poznámky z předmětu Právní otázky správy a řízení akciových společností (corporate governance)“ (s. 14) není vhodný.
Hloubka provedené analýzy	Hloubka analýzy je co do rozsahu kolísavá. Diplomantka se např. velmi zdatně vypořádává s pravidlem podnikatelského úsudku, zato např. část věnovaná pokynům do obchodního vedení nic nového nepřináší.
Jazyková a stylistická úroveň	Diplomantka odevzdala práci s velkým množstvím chyb a překlepů, které zčásti napravila erraty. Přesto část chyb v práci zůstala (zejm. interpunkce). Navíc rozsah oprav je natolik velký (errata mají 32 stran), že činí práci s nimi velmi obtížnou.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

• Otázky k zodpovězení při obhajobě

- Diplomantka uvádí, že fiduciárními povinnostmi se rozumí povinnost péče a povinnost loajality (s. 3). Je takovém vymezení akceptováno obecně (např. ve Spojeném království)?
- Diplomantka uvádí, že standard jednání nelze mezi stranami smluvně vyloučit, ale je možné ho modifikovat (s. 10). Z čeho vyplývá přípustnost takové modifikace a jaké jsou její meze?
- Z čeho je možné dovodit, že se Česká republika kloní k modelu „osvíceného“ (*enlightened shareholder value*) (s. 14)?
- Na s. 35 diplomantka uvádí, že jednání v obhajitelném zájmu je mírnějším standardem než jednání ve prospěch společnosti. Znamená to, že pravidlo podnikatelského úsudku naplní i jednání, které není ve prospěch společnosti?
- Diplomantka se v předložené práci krátce zamýšlí i nad odpovědností za újmu při kolektivním rozhodování. V této souvislosti zmiňuje odpovědnost členů voleného orgánu, kteří hlasovali pro rozhodnutí (s. 55 – 56). Bylo by možné dovodit i odpovědnost osob, které hlasovaly proti přijetí rozhodnutí či se hlasování zdržely?

• Doporučení/nedoporučení k obhajobě

Vzhledem k výše uvedenému doporučuji diplomovou práci k obhajobě.

• Navržený klasifikační stupeň

Předloženou práci navrhuji klasifikovat klasifikačním stupněm velmi dobře.

V Praze dne 25. dubna 2020

JUDr. Lucie Josková, Ph.D., LL.M.

oponent diplomové práce